

Wat is barnsteen?

Barnsteen is gefossiliseerd hars van naaldbomen. Hars biedt de boom bescherming tegen insecten en schimmels. Het is een plakkerig goedje waar makkelijk insecten of plantenresten in verstrikt of zelfs ingesloten raken. De hars kan uitharden zodra deze afgesloten wordt van zuurstof. Deze verharding, waar miljoenen jaren overheen gaan, wordt ook wel fossilisatie genoemd. Na enkele duizenden jaren ontstaat er half gefossiliseerd hars. Dit kennen we als Kopal of Copal. In tegenstelling tot barnsteen bevatten deze stukken nog ingesloten oliën. Als de hars helemaal uitgehard is en wanneer er geen vloeibare gedeeltes meer in voorkomen spreekt men van barnsteen.

Herkomst van Barnsteen

De meeste, later tot barnsteen verharde, hars is geproduceerd door naaldbomen in Scandinavië in het eoceen tijdperk (dit duurde van 55,8 tot 33,9 miljoen jaar geleden). Er heerste toen een relatief mild klimaat en het Scandinavisch gebied werd gekenmerkt door uitgestrekte naaldbossen. Het hars dat deze bomen produceerden kwam regelmatig in de bodem terecht alwaar het afgesloten werd van zuurstof. Ongeveer 35 miljoen jaar geleden begon de zeespiegel te stijgen en erodeerde de barnsteen uit de Scandinavische bosbodem. De voorlopers van de Baltische rivieren namen de barnsteen mee en zetten dit af bij de zuidwaarts gelegen riviermondingen. Later is de barnsteen opnieuw geërodeerd en weer meegenomen door de rivier 'Eridanos' de voorloper van de huidige Duitse rivieren 'Wezer', 'Eems' en 'Elbe'. Als laatste verspreidde het Scandinavische landijs de barnsteen over de Oostzee en de Noordzee. Zelfs tot in Nederland kunnen hierdoor stukken barnsteen op het strand aanspoelen.

Insluitingen in barnsteen

Het mooiste aan barnsteen is toch wel de ingesloten flora en fauna. Meestal zijn insecten, spinnen en plantenresten in de hars terecht gekomen toen deze nog zacht en kleverig was. Het unieke aan deze fossielen is de conditie waarin ze bewaard zijn. In tegenstelling tot andere fossielen zijn hierbij ook de zachte delen nog zichtbaar. Ondanks dat de fossielen verkleurd zijn, kan de wetenschap nog veel informatie uit de stenen halen over het tijdperk waarin de hars ontstaan is. Een stukje barnsteen is als een tijds capsule waarin de tijd miljoenen jaren stil heeft gestaan.

Wil je nog meer weten over barnsteen? Klik dan hieronder op een link

[Test je eigen barnsteen](#)

[Bekijk barnstenen met insect](#)

[barnsteen en kinderen](#)